

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE

Začasni okvir za krizne ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu po agresiji Rusije proti Ukrajini

(2022/C 131 I/01)

1. AGRESIJA RUSIJE PROTI UKRAJINI, NJEN VPLIV NA GOSPODARSTVO EU IN POTREBA PO ZAČASNIH PODPORNH UKREPIH DRŽAVNE POMOČI

1. Rusija je 22. februarja 2022 ukrajinski regiji Doneck in Lugansk, ki nista pod vladnim nadzorom, nezakonito priznala kot neodvisna subjekta. 24. februarja 2022 je začela neizzvano in neupravičeno vojaško agresijo proti Ukrajini. Evropska unija (EU) in mednarodni partnerji so se na hudo kršitev ozemeljske nedotakljivosti, suverenosti in neodvisnosti Ukrajine takoj odzvali z naložitvijo omejevalnih ukrepov (sankcij). Sankcije so bile naložene tudi proti Belorusiji zaradi njene vloge pri omogočanju ruske vojaške agresije. V naslednjih tednih so bili sprejeti nadaljnji ukrepi, drugi pa bi se lahko sprejeli glede na razvoj razmer. Rusija se je odločila za nekatere lastne omejitvene gospodarske protiukrepe ⁽¹⁾.
2. Ruska vojaška agresija proti Ukrajini, naložene sankcije in sprejeti omejevalni gospodarski protiukrepi, na primer s strani Rusije, bodo imeli gospodarske posledice za celoten notranji trg. Podjetja v EU so lahko prizadeta na več načinov, tako neposredno kot posredno, in sicer v obliki zmanjševanja povpraševanja, prekinitve obstoječih pogodb in projektov in posledično izgube prometa, motenj v dobavnih verigah, zlasti surovin in predproizvodov, ali drugih vložkov, ki niso več na voljo ali so postali predragi.
3. Ruska vojaška agresija proti Ukrajini je povzročila tudi motnje v dobavnih verigah za uvoz EU iz Ukrajine za nekatere izdelke, zlasti žita in rastlinska olja, ter za izvoz EU v Ukrajino. Na energetski trg je močno vplivalo zvišanje cen električne energije in plina v EU. Verjetnost vojaške agresije Rusije proti Ukrajini je že vplivala na energetski trg v tednih pred dejansko agresijo. Visoke cene energije vplivajo na več gospodarskih sektorjev, vključno z nekaterimi od sektorjev, ki jih je izbruh COVID-19 še posebej prizadel, kot sta prevoz in turizem. Posledice so vidne tudi na finančnih trgih, zlasti kar zadeva likvidnost in nestanovitnost trga v trgovini z blagom. Vojaška agresija Rusije proti Ukrajini je privedla tudi do obsežnih migracij ukrajinskih državljanov tako znotraj države kot v sosednje države, pri čemer je pritok beguncev v EU brez primere, kar ima velike humanitarne in gospodarske posledice.
4. Geopolitična kriza, ki jo je povzročila ruska agresija proti Ukrajini, ima tudi posebej hude posledice za sektorje kmetijstva, predelave hrane, ribištva in akvakulture. Visoke cene energije prispevajo k visokim cenam gnojil. Te omejitve uvoza gnojil iz Rusije in Belorusije vplivajo tudi na dobavo gnojil. Kriza bo verjetno imela resne posledice za dobavo žita (zlasti koruze in žita) in oljnic (sončnica, ogrščica) oziroma derivatov škroba iz Ukrajine in Rusije v EU, kar bo privedlo do močnega zvišanja cen krme za živino. Skupni učinek teh povišanj stroškov energije, gnojil, žita in

⁽¹⁾ Na primer, vlada Ruske federacije je 6. marca 2022 sprejela odlok št. 299 o spremembi odstavka 2 v zvezi z metodologijo za določitev zneska izplačila, ki ga je treba plačati imetniku patenta pri odločanju o uporabi izuma, uporabnega modela, uporabi izuma brez soglasja imetnika patenta in postopku njegovega plačila. Ta predlog spremembe ne predvideva „izplačila za uporabo izuma, uporabnega modela ali industrijskega oblikovanja ‚imetnikov patentov‘ iz tujih držav, ki izvajajo ‚sovražna dejanja‘“.

olja najbolj občuti živinoreja ^(?). Ukrajina je tudi pomembna proizvajalka in izvoznica rastlinskih olj (zlasti sončničnega olja), zato povišanje cen teh proizvodov vpliva na gospodarske subjekte v živilskopredelovalnem sektorju in jih sili v iskanje alternativ.

5. Drugi pomislek je, da je zaradi vojnih razmer ali sankcij prekinjena dobava izdelkov EU v Ukrajino ter morda tudi v Rusijo in Belorusijo. To bi vplivalo predvsem na sektorje vin in žganih pijač, predelane hrane (vključno s predelanim sadjem in zelenjavo), čokolade, slaščic in začetnih formul za dojenčke ter hrane za hišne živali v primeru Rusije, sadja in zelenjave v primeru Belorusije in večine kmetijskih proizvodov v primeru Ukrajine.
6. Razmere se še poslabšujejo zaradi močnega povečanja proizvodnih stroškov, delno zaradi povečanja stroškov dušikovih gnojil zaradi strmega povišanja cen naravnega plina, pa tudi zaradi neposredne uporabe energije v kmetijskih proizvodnih procesih. Ker sta Rusija in Belorusija pomembni proizvajalki in izvoznici vseh treh ključnih gnojil (dušika, fosforja, kalija), bodo sankcije povzročile še višje cene gnojil.
7. Glede na navedeno se je Komisija odločila sprejeti to sporočilo, da bi opredelila pogoje za oceno združljivosti z notranjim trgovom za ukrepe državne pomoči, ki jih države članice lahko sprejmejo za odpravo gospodarskih učinkov po agresiji Rusije proti Ukrajini in po sankcijah, ki so jih naložile EU in mednarodni partnerji, ter sprejetih protiukrepih, na primer s strani Rusije ^(?). Usklajen gospodarski odziv držav članic in institucij EU je ključnega pomena za ublažitev takojšnjih negativnih socialnih in gospodarskih posledic v EU, za ohranitev gospodarskih dejavnosti in delovnih mest in za olajšanje strukturnih prilagoditev, potrebnih v odziv na nove gospodarske razmere, ki jih je povzročila ruska vojaška agresija proti Ukrajini.

1.1. Sankcije, ki so jih naložile Evropska unija in mednarodni partnerji

8. Po neizzvani in neupravičeni agresiji Rusije proti Ukrajini se je Svet Evropske unije dogovoril o več sklopih omejevalnih ukrepov.
9. Svet se je 23. februarja 2022 dogovoril o svežnju, ki vključuje (i) ciljno usmerjene sankcije proti 351 članom ruske državne dume in dodatnim 27 posameznikom, (ii) omejitve gospodarskih odnosov z ukrajinskima regijama Doneck in Lugansk, ki niso pod vladnim nadzorom, ter (iii) omejitve dostopa Rusije do kapitalskih ter finančnih trgov in storitev EU ^(*).

^(?) Ukrajina je četrta največja zunanja dobaviteljica hrane v EU in ključna dobaviteljica žit (52 % uvoza koruze v EU, 19 % navadne pšenice), rastlinskih olj (23 %) in oljnic (22 %, zlasti oljne ogrščice: 72 %). Svetovne cene hrane so že visoke in bi se lahko glede na razmere še zvišale.

^(?) Na primer po podatkih podatkovne zbirke WIPO Global Brand Database, podatkovne zbirke WIPO Global Designs Database in podatkovne zbirke PatentSight je bilo marca 2022 v Rusiji v veljavi približno 150 000 blagovnih znamk, 2 000 industrijskih modelov oziroma 44 000 patentov, ki jih imajo podjetja EU. Blagovne znamke podjetij iz EU, zaščitene v Rusiji, se nanašajo predvsem na naslednje sektorje: farmacija, kozmetika, avtomobilsko, kemično in potrošniško blago, modno in luksuzno blago. Glede na nejasno terminologijo spremembe v zvezi z metodologijo izračuna izplačila, ki ga je treba plačati imetniku patenta z odlokom št. 299 z dne 6. marca 2022 (glej opombo 1), ki ga je sprejela ruska vlada, ter glede na gospodarsko izpostavljenost podjetij EU in njihovih neopredmetenih sredstev, ki jih imajo v Rusiji, bi tak protiukrep lahko imel velik in škodljiv učinek na podjetja EU.

^(*) Uredba Sveta (EU) 2022/259 z dne 23. februarja 2022 o spremembi o spremembi Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 42 I, 23.2.2022, str.1); Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/260 z dne 23. februarja 2022 o izvajanju Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 3); Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/261 z dne 23. februarja 2022 o izvajanju Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 15); Uredba Sveta (EU) 2022/262 z dne 23. februarja 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 74); Uredba Sveta (EU) 2022/263 z dne 23. februarja 2022 o omejevalnih ukrepih v odgovor na priznanje območij ukrajinskih pokrajin Doneck in Lugansk, ki niso pod vladnim nadzorom, in na odreditev napotitve ruskih oboroženih sil na ta območja (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 77); Sklep Sveta (SZVP) 2022/264 z dne 23. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 95); Sklep Sveta (SZVP) 2022/265 z dne 23. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 98); Sklep Sveta (SZVP) 2022/267 z dne 23. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 114); in Sklep Sveta (SZVP) 2022/266 z dne 23. februarja 2022 o omejevalnih ukrepih v odziv na priznanje območij ukrajinskih pokrajin Doneck in Lugansk, ki niso pod vladnim nadzorom, in na odreditev napotitve ruskih oboroženih sil na ta območja (UL L 42 I, 23.2.2022, str. 109).

10. Svet se je 25. februarja 2022 dogovoril o nadaljnjih sankcijah proti Rusiji, ki so usmerjene v: (i) finančni sektor, (ii) energetski, vesoljski in prometni sektor (letalstvo), (iii) blago z dvojno rabo, (iv) nadzor izvoza in financiranje izvoza, (v) vizumsko politiko in (vi) dodatne sankcije proti ruskim in drugim (vključno beloruskim) posameznikom ⁽⁵⁾.
11. Svet je 28. februarja 2022 sklenil zapreti evropski zračni prostor za ruske zrakoplove in sprejel preventivne ukrepe za zagotovitev, da ruska centralna banka ne bo mogla uporabiti svojih mednarodnih rezerv na način, ki bi spodkopaval učinek sprejetih ukrepov ⁽⁶⁾. Svet je sprejel tudi dodatne sankcije proti ruskim posameznikom ⁽⁷⁾.
12. Svet je 1. marca 2022 sprejel nadaljnje ukrepe: (i) odstranitev določenih ruskih bank iz sistema sporočanja SWIFT ⁽⁸⁾, (ii) ukrepi proti dezinformacijam, ki jih širijo ruski mediji v državni lasti Russia Today in Sputnik ⁽⁹⁾.
13. Svet je 2. marca 2022 zaradi vloge Belorusije pri omogočanju vojaške agresije sklenil uvesti dodatne sankcije proti Belorusiji v zvezi s trgovino z blagom, ki se uporablja za proizvodnjo ali izdelavo tobačnih izdelkov, mineralnih izdelkov, izdelkov iz kalijevega klorida, izdelkov iz lesa, cementa, železa in jekla ter izdelkov iz gume. Prav tako je prepovedal izvoz blaga in tehnologije z dvojno rabo v Belorusijo ali za uporabo v Belorusiji, izvoz blaga in tehnologije, ki bi lahko prispevala k vojaškemu, tehnološkemu, obrambnemu in varnostnemu razvoju Belorusije, ter izvoz strojev, skupaj z omejitvami zagotavljanja s tem povezanih storitev ⁽¹⁰⁾. Svet je sprejel tudi posamezne ukrepe proti 22 beloruskim posameznikom ⁽¹¹⁾.
14. Svet je 9. marca 2022 sprejel dodatne ukrepe proti beloruskemu finančnemu sektorju, vključno z izključitvijo treh beloruskih bank iz sistema SWIFT, prepovedjo transakcij s centralno banko Belorusije, omejitvijo finančnih prilivov iz Belorusije v EU in prepovedjo zagotavljanja bankovcev, denominiranih v eurih,

⁽⁵⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2022/327 z dne 25. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 48, 25.2.2022, str. 1); Uredba Sveta (EU) 2022/328 z dne 25. februarja 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 49, 25.2.2022, str. 1); Sklep Sveta (SZVP) 2022/329 z dne 25. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 50, 25.2.2022, str. 1); Uredba Sveta (EU) 2022/330 z dne 25. februarja 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 51, 25.2.2022, str. 1); Sklep Sveta (SZVP) 2022/331 z dne 25. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 52, 25.2.2022, str. 1); Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/332 z dne 25. februarja 2022 o izvajanju Uredbe (EU) 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 53, 25.2.2022, str. 1); Sklep Sveta (EU) 2022/333 z dne 25. februarja 2022 o delnem prenehanju uporabe Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Rusko federacijo o poenostavitvi izdajanja vizumov državljanom Evropske unije in Ruske federacije (UL L 54, 25.2.2022, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/334 z dne 28. februarja 2022 o spremembi Uredbe Sveta (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 57, 28.2.2022, str. 1, in Sklep Sveta (SZVP) 2022/335 z dne 28. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 57, 28.2.2022, str. 4).

⁽⁷⁾ Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/336 z dne 28. februarja 2022 o izvajanju Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 58, 28.2.2022, str. 1); Sklep Sveta (SZVP) 2022/337 z dne 28. februarja 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 59, 28.2.2022, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/345 z dne 1. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 63, 2.3.2022, str. 1), in Sklep Sveta (SZVP) 2022/346 z dne 1. marca 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 63, 2.3.2022, str. 5).

⁽⁹⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/350 z dne 1. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 65, 2.3.2022, str. 1), in Sklep Sveta (SZVP) 2022/351 z dne 1. marca 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 65, 2.3.2022, str. 5).

⁽¹⁰⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/355 z dne 2. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 765/2006 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji (UL L 67, 2.3.2022, str. 1), in Sklep Sveta (SZVP) 2022/356 z dne 2. marca 2022 o spremembi Sklepa 2012/642/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji (UL L 67, 2.3.2022, str. 103).

⁽¹¹⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/345 z dne 1. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 63, 2.3.2022, str. 1), in Sklep Sveta (SZVP) 2022/354 z dne 2. marca 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 63, 2.3.2022, str. 5).

Belorusiji ⁽¹²⁾. Svet je uvedel tudi nadaljnje omejevalne ukrepe v zvezi z izvozom blaga za pomorsko plovo in radiokomunikacijske tehnologije v Rusijo. Poleg tega je Svet uvedel omejevalne ukrepe za dodatnih 160 posameznikov ⁽¹³⁾. Svet se je 15. marca 2022 ⁽¹⁴⁾ dogovoril o nadaljnjih sektorskih in posameznih ukrepih proti Rusiji. Svet je zlasti sklenil: (i) prepovedati vse transakcije z nekaterimi podjetji v državni lasti, (ii) prepovedati opravljanje kakršnih koli storitev bonitetnega ocenjevanja ter dostop do kakršnih koli naročniških storitev v zvezi z dejavnostmi bonitetnega ocenjevanja za katero koli rusko osebo ali subjekt, (iii) razširiti seznam oseb, povezanih z obrambno in industrijsko bazo Rusije, za katere veljajo strožje izvozne omejitve v zvezi z blagom in tehnologijo z dvojno rabo, ki bi lahko prispevali k tehnološkemu izboljšanju ruskega obrambnega in varnostnega sektorja, (iv) prepovedati nove naložbe v ruski energetski sektor ter uvesti celovito omejitev izvoza opreme, tehnologije in storitev za energetsko industrijo, in (v) uvesti nadaljnje trgovinske omejitve za železo in jeklo ter luksuzno blago ⁽¹⁵⁾. Poleg tega se je Svet odločil, da bo sankcioniral glavne ruske oligarhe, lobiste in propagandiste ter ključna podjetja v letalskem, vojaškem in sektorju blaga z dvojno rabo, ladjedelništvu in strojništvu ⁽¹⁶⁾.

15. V tesnem sodelovanju z EU so sankcije naložili tudi mednarodni partnerji, zlasti Združene države Amerike, Združeno kraljestvo, Kanada, Norveška, Japonska, Južna Koreja, Švica in Avstralija.

1.2. Podjetja in gospodinjstva, ki so jih prizadele visoke cene plina in električne energije ali motnje v oskrbi z energijo

16. Zaradi trenutne krize so se cene plina in električne energije že dvignile precej nad že tako visoke ravni, ugotovljene v obdobju pred agresijo. V zvezi s tem Komisija opozarja na nabor orodij, ki ga je predstavila že oktobra 2021 ⁽¹⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo iz oktobra), in sporočilo REPowerEU z dne 8. marca 2022 (v nadaljnjem besedilu: sporočilo REPowerEU) ⁽¹⁸⁾ ⁽¹⁹⁾.

17. Zelo visoke cene energije škodujejo gospodarstvu in kupni moči državljanov EU, zlasti najranljivejših. Evropska centralna banka je pred agresijo Rusije ocenila, da se bo zaradi cenovnih šokov rast BDP leta 2022 zmanjšala za približno 0,5 odstotne točke. Vztrajajoče visoke cene energije bodo verjetno povečale revščino in vplivale na konkurenčnost podjetij. Zlasti energijsko intenzivne panoge se soočajo z višjimi proizvodnimi stroški. Ta zvišanja stroškov lahko v nekaterih primerih ogrozijo nadaljevanje dejavnosti podjetij, ki bi bila sicer dobičkonosna, in bodo verjetno vplivala na zaposlovanje.

⁽¹²⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/398 z dne 9. marca 2022 o spremembi Uredbe (ES) št. 765/2006 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Belorusiji in vpletenosti Belorusije v rusko agresijo proti Ukrajini (UL L 82, 9.3.2022, str.1).

⁽¹³⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/394 z dne 9. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 81, 9.3.2022, str. 1);

⁽¹⁴⁾ Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/427 z dne 15. marca 2022 o izvajanju Uredbe (EU) 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 87, 15.3.2022, str. 1); Uredba Sveta (EU) 2022/428 z dne 15. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 87 I, 15.3.2022, str. 13);

⁽¹⁵⁾ Uredba Sveta (EU) 2022/428 z dne 15. marca 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 87 I, 15.3.2022, str. 13), in Sklep Sveta (SZVP) 2022/430 z dne 15. marca 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 87 I, 15.3.2022, str. 56).

⁽¹⁶⁾ Izvedbena uredba Sveta (EU) 2022/427 z dne 15. marca 2022 o izvajanju Uredbe (EU) št. 269/2014 o omejevalnih ukrepih v zvezi z dejanji, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 87 I, 15.3.2022, str. 1); Sklep Sveta (SZVP) 2022/429 z dne 15. marca 2022 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodbujajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine (UL L 87 I, 15.3.2022, str. 44).

⁽¹⁷⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Spoprijemanje z naraščajočimi cenami energije: nabor orodij za ukrepanje in podporo (COM(2021) 660 final z dne 13. oktobra 2021).

⁽¹⁸⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – REPower EU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo (COM(2022) 108 final z dne 8. marca 2022).

⁽¹⁹⁾ Komisija prek Instrumenta za tehnično podporo, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 (UL L 57, 18.2.2021, str. 1), na zahtevo podpira države članice pri oblikovanju in izvajanju reform, namenjenih zagotavljanju cenovno dostopnejše, varnejše in bolj trajnostne energije.

18. Nabor orodij, ki ga je Komisija predstavila oktobra 2021, se je izkazal za koristnega in se je obsežno uporabljalo. Večina držav članic je sprejela ukrepe v skladu z naborom orodij. Ti ukrepi so račune za energijo znižali za približno 71 milijonov gospodinjstev ter več milijonov malih in srednjih podjetij (MSP) in mikropodjetij. Stroški teh ukrepov skupaj znašajo več kot 23 milijard EUR.
19. Sporočilo REPowerEU določa nadaljnje smernice in nove ukrepe za povečanje proizvodnje zelene energije, diverzifikacijo oskrbe in zmanjšanje povpraševanja, vključno s pripravljalnimi ukrepi za naslednjo zimo. S pospešitvijo zelenega prehoda se bodo zmanjšale emisije in odvisnost od uvoženih fosilnih goriv ter zagotovila zaščita pred zvišanjem cen. Zato je ključnega pomena, da se sedanja kriza odpravi. Kratkoročno pa bo morda potrebna začasna podpora za pomoč podjetjem, ki se soočajo z visokimi cenami energije.

1.3. Potreba po tesnem evropskem usklajevanju nacionalnih ukrepov pomoči

20. Ciljno usmerjena in sorazmerna uporaba nadzora EU nad državno pomočjo zagotavlja, da so nacionalni podporni ukrepi učinkoviti pri pomoči podjetjem in delavcem, ki jih je prizadela trenutna kriza. Nadzor EU nad državno pomočjo zagotavlja tudi, da notranji trg EU ni razdrobljen in da se ohranijo enaki konkurenčni pogoji. Celovitost notranjega trga je pomembna za odpornost proti zunanemu pritisku in preprečevanje tekmovanja za subvencije, pri katerem si bogatejše države članice lahko privoščijo večjo porabo kot njihove sosedje, kar škodi koheziji v Uniji.

1.4. Ustrezni ukrepi državne pomoči

21. V okviru splošnih prizadevanj držav članic za reševanje izzivov, ki izhajajo iz geopolitičnih razmer, to sporočilo določa možnosti, ki jih imajo države članice v skladu s pravili EU o državni pomoči za zagotavljanje likvidnosti in dostopa do financiranja za podjetja, zlasti MSP, ki se v trenutni krizi soočajo z ekonomskimi izzivi.
22. Kot je navedeno v sporočilu iz oktobra, ukrepi v korist nekomercialnih odjemalcev energije ne pomenijo državne pomoči, če posredno ne koristijo določenemu sektorju ali podjetju. Države članice lahko na primer tistim, ki so najbolj ogroženi, dodelijo posebna socialna plačila, da bi lahko v krajšem obdobju plačevali položnice za energijo ali da zagotovijo podporo za izboljšanje energijske učinkovitosti, hkrati pa zagotovijo učinkovito delovanje trga.
23. Ukrepi, namenjeni komercialnim odjemalcem energije, ne pomenijo državne pomoči, če so taki ukrepi splošne narave. Taki neselektivni ukrepi so lahko na primer splošna znižanja davkov ali dajatev, znižana stopnja za dobavo zemeljskega plina, električne energije ali daljinskega ogrevanja ali znižani stroški omrežja. Če se nacionalne intervencije štejejo za pomoč, se lahko štejejo za združljive s pravili o državni pomoči, če izpolnjujejo določene zahteve. Na primer, pomoč v obliki znižanj usklajenih okoljskih davkov, ki upoštevajo najnižje ravni obdavčitve in pravila, določena v direktivi o obdavčitvi energije⁽²⁰⁾, ter so v skladu z določbami uredbe o skupinskih izjemah, lahko države članice izvajajo brez predhodne priglasitve Komisiji.
24. Države članice so pozvane, naj na nediskriminatoren način razmislijo o določitvi zahtev v zvezi z varstvom okolja ali zanesljivostjo oskrbe za dodelitev pomoči v skladu z oddelkom 2.4 tega sporočila. Te zahteve imajo lahko na primer naslednje oblike⁽²¹⁾:
 - a. zahteva, da upravičenec zadosti določenemu deležu potreb po energiji z obnovljivimi viri energije, npr. s pogodbami o nakupu električne energije ali neposrednimi naložbami v proizvodnjo energije iz obnovljivih virov;
 - b. zahteva po naložbah v energijsko učinkovitost, zmanjšanju porabe energije glede na gospodarsko proizvodnjo, npr. z manjšo porabo za proizvodne procese, ogrevanje ali prevoz;
 - c. zahteva, da se za naložbe zmanjša ali diverzificira poraba zemeljskega plina, npr. z ukrepi za elektrifikacijo, tako da se uporabijo obnovljivi viri energije ali krožne rešitve, kot je ponovna uporaba odpadnih plinov;

⁽²⁰⁾ Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).

⁽²¹⁾ Države članice naj izkoristijo možnosti za dodelitev pomoči, odobrene v skladu s smernicami o državni pomoči za podnebje, varstvo okolja in energijo za leto 2022, zlasti kar zadeva energijo iz obnovljivih virov, energijsko učinkovitost ali druge ukrepe za razogljičenje.

- d. zahteva po fleksibilnejših naložbah, da se omogoči boljša prilagoditev poslovnih procesov cenovnim signalom na trgih z električno energijo.
25. Države članice lahko dodelijo tudi pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročili izjemni dogodki v skladu s členom 107(2)(b) PDEU. Taka državna pomoč, namenjena ublažitvi škode, ki jo neposredno povzročajo sedanji in izjemni dogodki ruske agresije proti Ukrajini, lahko zajema tudi nekatere neposredne učinke naloženih gospodarskih sankcij ali protiukrepov, ki negativno vplivajo na upravičenca zaradi opravljanja gospodarske dejavnosti ali specifičnega in ločljivega dela njegove gospodarske dejavnosti.
26. Države članice morajo priglasiti take ukrepe pomoči, Komisija pa jih bo ocenila neposredno na podlagi člena 107(2)(b) PDEU. Taka pomoč se lahko dodeli podjetjem v težavah.
27. Prevoz beguncev in humanitarnega materiala načeloma ne spada v okvir pravil EU o državni pomoči, če država izvaja javna pooblastila (v nasprotju z izvajanjem gospodarske dejavnosti) in dokler se prevozne storitve ne kupujejo po ceni, ki je nad tržno ceno.
28. Pomoč, ki jo bodo države članice dodelile podjetjem v skladu s tem sporočilom, se bo usmerjala prek kreditnih institucij kot finančnih posrednikov in bo koristila neposredno tem podjetjem. Vendar lahko taka pomoč finančnim posrednikom dodeli posredno prednost. Kljub temu taka posredna prednost na podlagi zaščitnih ukrepov iz oddelkov 2.2 in 2.3 ni namenjena ohranitvi ali obnovitvi sposobnosti preživetja, likvidnosti ali solventnosti kreditne institucije. Zato se taka pomoč ne bi štela kot izredna javnofinančna pomoč v skladu z Direktivo 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: direktiva o sanaciji in reševanju bank – DSRB) ⁽²²⁾, niti v skladu z Uredbo (EU) št. 806/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: uredba o enotnem mehanizmu za reševanje – uredba o EMR) ⁽²³⁾, ter se ne bi ocenjevala na podlagi pravil o državni pomoči, ki se uporabljajo za bančni sektor ⁽²⁴⁾.
29. Pomoč, ki jo države članice dodelijo kreditnim institucijam v skladu s členom 107(2)(b) PDEU za nadomestilo neposredne škode, ki so jo utrpeli zaradi trenutne krize, katere cilj ni namenjen ohranitvi ali obnovitvi sposobnosti preživetja, likvidnosti ali solventnosti institucije ali subjekta, se ne bi štela za izredno javnofinančno pomoč v skladu z DSRB niti v skladu z uredbo EMR, prav tako pa se ne bi ocenjevala na podlagi pravil o državni pomoči, ki se uporabljajo za bančni sektor ⁽²⁵⁾.
30. Če bi kreditne institucije zaradi trenutne krize in sankcij, naloženih zaradi navedene agresije, potrebovale izredno javnofinančno pomoč (glej člen 2(1)(28) DSRB in člen 3(1)(29) uredbe o EMR) v obliki likvidnostnega ukrepa, ukrepa dokapitalizacije ali obravnavanja oslabljenih sredstev, bo treba oceniti, ali ukrep izpolnjuje pogoje iz člena 32(4)(d)(i), (ii) ali (iii) DSRB ter člena 18(4)(d)(i), (ii) ali (iii) uredbe o EMR. Če so pogoji izpolnjeni, se za kreditno institucijo, ki bi prejela tako izredno javnofinančno pomoč, ne bi štelo, da propada ali bo verjetno propadla.

⁽²²⁾ UL L 173, 12.6.2014, str. 190, glej člen 2(1)(28) DSRB.

⁽²³⁾ UL L 225, 30.7.2014, str. 1, glej člen 3(1)(29) uredbe o EMR.

⁽²⁴⁾ Sporočilo Komisije o dokapitalizaciji finančnih institucij v trenutni finančni krizi: omejitev pomoči na najmanjšo potrebno in zaščitni ukrepi za preprečevanje neupravičenega izkrivljanja konkurence (UL C 10, 15.1.2009, str. 2); Sporočilo Komisije o obravnavanju oslabljenih sredstev v bančnem sektorju Skupnosti (UL C 72, 26.3.2009, str. 1); Sporočilo o ponovni vzpostavitvi uspešnega poslovanja in oceni ukrepov prestrukturiranja v finančnem sektorju v sedanji krizi na podlagi pravil o državni pomoči (UL C 195, 19.8.2009, str. 9); Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize od 1. januarja 2011 dalje (UL C 329, 7.12.2010, str. 7); Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za podporne ukrepe v korist bank v okviru finančne krize od 1. januarja 2012 dalje (UL C 356, 6.12.2011, str. 7); in Sporočilo Komisije o uporabi pravil o državni pomoči za ukrepe podpore v korist bank v okviru finančne krize od 1. avgusta 2013 dalje (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o bančništvu iz leta 2013), (UL C 216, 30.7.2013, str. 1).

⁽²⁵⁾ Komisiji je treba priglasiti vse ukrepe v podporo kreditnim institucijam ali drugim finančnim institucijam, ki pomenijo državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, ki ne spadajo na področje tega sporočila, ocenjeni pa bodo v skladu z zadevnimi pravili o državni pomoči.

31. Kolikor taki ukrepi obravnavajo težave, povezane z agresijo Rusije proti Ukrajini, in sankcijami, naloženimi zaradi te agresije, se bo za njih štelo, da spadajo pod točko 45 sporočila o bančništvu iz leta 2013 ⁽²⁶⁾, ki določa izjemo od zahteve po porazdelitvi bremena med delničarji in podrejenimi upniki.
32. Pomoč, dodeljena v skladu s tem priporočilom se ne sme pogojevati s premestitvijo proizvodnje ali druge dejavnosti upravičenca iz druge države znotraj EGP na ozemlje države članice, ki dodeli pomoč. Zdi se, da bi tak pogoj škodoval notranjemu trgu. To velja ne glede na število dejansko izgubljenih delovnih mest v prvotni poslovni enoti upravičenca v EGP.
33. Pomoč na podlagi tega sporočila se ne dodeli podjetjem, za katera veljajo sankcije, ki jih je sprejela EU, med drugim, vendar ne izključno, za:
 - a. osebe, subjekte ali organe, posebej navedene v pravnih aktih, s katerimi se nalagajo te sankcije;
 - b. podjetja, ki so v lasti oseb, subjektov ali organov, proti katerim je EU sprejela sankcije, oziroma ki jih te osebe, subjekti ali organi obvladujejo, ali
 - c. podjetja, dejavna v industrijskih panogah, proti katerim je EU sprejela sankcije, če bi pomoč spodkopavala cilje zadevnih sankcij.

1.5. Uporaba člena 107(3)(b) PDEU

34. Komisija lahko v skladu s členom 107(3)(b) PDEU za združljivo z notranjim trgom razglasi pomoč „za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice“. V tem okviru so sodišča Unije razsodila, da morajo motnje vplivati na celotno gospodarstvo zadevne države članice ali na njegov pomemben del in ne le na gospodarstvo ene od njenih regij ali delov ozemlja. Poleg tega je to v skladu s potrebo po strogi razlagi katere koli izjemne določbe, kot je člen 107(3)(b) PDEU ⁽²⁷⁾. Komisija je pri sprejemanju odločitev dosledno uporabljala to razlago ⁽²⁸⁾.
35. Komisija meni, da so agresija Rusije proti Ukrajini, sankcije, ki so jih naložili EU ali njeni mednarodni partnerji, in protiukrepi, ki jih je sprejela na primer Rusija, povzročili precejšnjo gospodarsko negotovost, ovire v trgovinskih tokovih in dobavnih verigah ter izjemno veliko in nepričakovano povišanje cen, zlasti cen zemeljskega plina in električne energije, pa tudi številnih drugih vložkov, surovin in primarnih proizvodov, tudi v agroživilskem sektorju. Ti učinki skupaj so povzročili resno motnjo v gospodarstvu v vseh državah članicah. Motnje v dobavni verigi in povečana negotovost imajo neposredne ali posredne učinke, ki vplivajo na številne sektorje. Poleg tega naraščajoče cene energije vplivajo na skoraj vsako gospodarsko dejavnost v vseh državah članicah. Komisija zato meni, da je resna gospodarska motnja vplivala na številne gospodarske sektorje v vseh državah članicah. Na podlagi tega Komisija meni, da je primerno določiti pogoje za oceno ukrepov državne pomoči, ki jih države članice lahko sprejmejo za odpravo te resne motnje.
36. Državna pomoč je zlasti upravičena in se lahko za omejeno obdobje razglasi za združljivo z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, če se z njo odpravi pomanjkanje likvidnosti, s katerim se soočajo podjetja, ki so neposredno ali posredno prizadeta zaradi resne gospodarske motnje, ki so jo povzročili ruska vojaška agresija proti Ukrajini, sankcije, ki jih je naložila EU ali njeni mednarodni partnerji ter gospodarski protiukrepi, ki jih je na primer sprejela Rusija.
37. Komisija v tem sporočilu določa pogoje za oceno združljivosti, ki jih bo načeloma uporabljala za pomoč, ki jo v tem kontekstu dodelijo države članice na podlagi člena 107(3)(b) PDEU. Države članice morajo zato dokazati, da so ukrepi državne pomoči, ki so priglašeni Komisiji in spadajo na področje uporabe tega sporočila, potrebni, primerni in

⁽²⁶⁾ Kot je opredeljeno v opombi 24.

⁽²⁷⁾ Združeni zadevi T-132/96 in T-143/96, Freistaat Sachsen in drugi proti Komisiji, ECLI:EU:T:1999:326, točka 167.

⁽²⁸⁾ Odločba Komisije 98/490/ES v zadevi C-47/96 Crédit Lyonnais (UL L 221, 8.8.1998, str. 28), točka 10.1, Odločba Komisije 2005/345/ES v zadevi C-28/02 Bankgesellschaft Berlin (UL L 116, 4.5.2005, str. 1), točka 153 in naslednje ter Odločba Komisije 2008/263/ES v zadevi C-50/06 BAWAG (UL L 83, 26.3.2008, str. 7), točka 166. Glej Odločbo Komisije v zadevi št. NN 70/07, Northern Rock (UL C 43, 16.2.2008, str. 1); Odločbo Komisije v zadevi št. NN 25/08 Rescue aid to Risikoabschirmung WestLB (UL C 189, 26.7.2008, str. 3); Odločbo Komisije z dne 4. junija 2008 v državni pomoči C 9/08, SachsenLB (UL L 104, 24.4.2009, str. 34); in Sklep Komisije z dne 16. junija 2017 v zadevi SA.32544 (2011/C), prestrukturiranje družbe Trainose S.A (UL L 186, 24.7.2018, str. 25).

sorazmerni za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu zadevne države članice ter da so vse zahteve tega sporočila upoštewane.

38. Ukrepi državne pomoči, ki so priglašeni in ocenjeni v skladu s tem sporočilom, so namenjeni podpori podjetjem, dejavnim v EU, ki so jih prizadeli ruska vojaška agresija in/ali posledice naloženih gospodarskih sankcij ter povračilnih protiukrepev, ki jih je na primer sprejela Rusija. Ukrepi pomoči se nikakor ne smejo uporabljati za spodkopavanje načrtovanih učinkov sankcij, ki jih je naložila EU ali njeni mednarodni partnerji, in morajo biti v celoti skladni s pravili proti izogibanju iz veljavnih uredb ⁽²⁹⁾. Zlasti je treba preprečiti, da bi imele fizične osebe ali subjekti, za katere veljajo sankcije, neposredne ali posredne koristi od takih ukrepov ⁽³⁰⁾.
39. Ukrepi državne pomoči, ki spadajo na področje uporabe tega sporočila, se lahko kumulirajo v skladu z zahtevami iz posameznih oddelkov tega sporočila. Ukrepi državne pomoči, zajeti v tem sporočilu, se lahko kumulirajo s pomočjo na podlagi uredb *de minimis* ⁽³¹⁾ ali s pomočjo na podlagi uredb o skupinskih izjemah ⁽³²⁾, če se upoštevajo določbe in pravila o kumulaciji iz navedenih uredb. Ukrepi državne pomoči, ki jih zajema to sporočilo, se lahko kumulirajo s pomočjo, dodeljeno na podlagi začasnega okvira ob izbruhu COVID-19 ⁽³³⁾, če se upoštevajo njuna pravila o kumulaciji. Kadar države članice istemu upravičencuodobrijo posojila ali jamstva na podlagi začasnega okvira ob izbruhu COVID-19 in na podlagi tega sporočila ter kadar se skupni znesek glavnice posojila izračuna na podlagi likvidnostnih potreb, ki jih je prijavil upravičenec sam, morajo države članice zagotoviti, da se te likvidnostne potrebe s pomočjo krijejo samo enkrat. Prav tako se lahko pomoč na podlagi tega sporočila kumulira s pomočjo na podlagi člena 107(2)(b) PDEU, vendar upravičenec zaradi tega ne sme prejeti prekomernega nadomestila za škodo, ki jo je utrpel.

2. ZAČASNI UKREPI DRŽAVNE POMOČI

2.1. Omejeni zneski pomoči

40. Poleg obstoječih možnosti, ki temeljijo na členu 107(3)(c) PDEU, so lahko začasni omejeni zneski pomoči podjetjem, ki jih je prizadela ruska agresija proti Ukrajini in/ali naložene sankcije ali povračilni protiukrepi, sprejeti v odziv, primerna, potrebna in ciljno usmerjena rešitev med trenutno krizo.
41. Komisija bo štela, da je taka državna pomoč združljiva z notranjim trgovom v skladu s členom 107(3)(b) PDEU, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji (posebne določbe za primarni kmetijski sektor ter sektor ribištva in akvakulture so opredeljene v točki 42):

⁽²⁹⁾ Na primer člen 12 Uredbe Sveta (EU) št. 833/2014 z dne 31. julija 2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 229, 31.7.2014, str. 1).

⁽³⁰⁾ Glede na poseben položaj dveh zaporednih kriz, ki sta podjetja prizadeli na več načinov, se lahko države članice odločijo, da bodo pomoč v skladu s tem sporočilom zagotovile tudi podjetjem v težavah.

⁽³¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L 352, 24.12.2013, str. 1); Uredba Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL L 352, 24.12.2013, str. 9); Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014 str. 45) in Uredba Komisije (EU) št. 360/2012 z dne 25. aprila 2012 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* za podjetja, ki opravljajo storitve splošnega gospodarskega pomena (UL L 114, 26.4.2012, str. 8).

⁽³²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (uredba o splošnih skupinskih izjemah); Uredba Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 193, 1.7.2014, str. 1); in Uredba Komisije (EU) št. 1388/2014 z dne 16. decembra 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem ribiških proizvodov in proizvodov iz ribogojstva, za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 369, 24.12.2014, str. 37).

⁽³³⁾ Sporočilo Komisije z naslovom Začasni okvir za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19 (UL C 911, 20.3.2020, str. 1), kot je bilo spremenjeno s sporočili Komisije C(2020) 2215 (UL C 112I, 4.4.2020, str. 1), C(2020) 3156 (UL C 164, 13.5.2020, str. 3), C(2020) 4509 (UL C 218, 2.7.2020, str. 3), C(2020) 7127 (UL C 340I, 13.10.2020, str. 1), C(2021) 564 (UL C 34, 1.2.2021, str. 6) in C(2021) 8442 (UL C 473, 24.11.2021, str. 1).

- a. skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 400 000 EUR ⁽³⁴⁾. Pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva ⁽³⁵⁾, posojila ⁽³⁶⁾ in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne preseže skupne zgornje meje v višini 400 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;
- b. pomoč se odobri na podlagi sheme pomoči s predvidenim proračunom;
- c. pomoč se dodeli najpozneje 31. decembra 2022 ⁽³⁷⁾;
- d. pomoč se dodeli podjetjem, ki jih je prizadela kriza;
- e. pomoč, odobrena podjetjem, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov ⁽³⁸⁾, je pogojena s tem, da se ne prenese delno ali v celoti na primarne proizvajalce, in ni določena na podlagi cene ali količine proizvodov, ki so jih zadevna podjetja dala na trg ali ki so bili kupljeni od primarnih proizvajalcev, razen če v slednjem primeru proizvodi niso bili dani na trg ali pa so jih zadevna podjetja uporabila za neživilske namene, kot je destilacija, metanizacija ali kompostiranje.
42. Z odstopanjem od točke 41(a) veljajo za pomoč, odobreno podjetjem, aktivnim v primarni proizvodnji kmetijskih proizvodov ⁽³⁹⁾, sektorju ribištva in akvakulture ⁽⁴⁰⁾, poleg pogojev iz točke 41 **Error! No bookmark name given.**(b) do (d), naslednji posebni pogoji:
- a. skupna pomoč v nobenem trenutku ne presega 35 000 EUR na podjetje ⁽⁴¹⁾; pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva ⁽⁴²⁾, posojila ⁽⁴³⁾ in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne preseže skupne zgornje meje v višini 35 000 EUR na podjetje; vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;
- b. pomoč podjetjem, ki se ukvarjajo s primarno proizvodnjo kmetijskih proizvodov, ni določena na podlagi cene ali količine proizvodov na trgu;
- c. pomoč podjetjem, dejavnim v ribištvu in akvakulturi, se ne nanaša na nobeno vrsto pomoči iz člena 1(1)(a) do (k), Uredbe (EU) št. 717/2014 ⁽⁴⁴⁾.

⁽³⁴⁾ Pomoč, dodeljena na podlagi shem, odobrenih v skladu s tem oddelkom, ki je bila povrnjena pred odobritvijo nove pomoči v skladu s tem oddelkom, se ne bo upoštevala pri ugotavljanju, ali je zadevna zgornja meja presežena.

⁽³⁵⁾ Če je pomoč dodeljena v obliki jamstev na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 47(h).

⁽³⁶⁾ Če je pomoč dodeljena v obliki posojil na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 50(g).

⁽³⁷⁾ Če se pomoč odobri v obliki davčne ugodnosti, mora obveznost za davek, v zvezi s katero se odobri ta ugodnost, nastati najpozneje 31. decembra 2022.

⁽³⁸⁾ Kot sta opredeljena v členu 2(6) in 2(7) Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 193, 1.7.2014, str. 1).

⁽³⁹⁾ Kot je opredeljena v členu 2(5) Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgovom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 193, 1.7.2014, str. 1).

⁽⁴⁰⁾ Kot je opredeljeno v členu 2(1) Uredbe Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 190, 28.6.2014, str. 45).

⁽⁴¹⁾ Pomoč, dodeljena na podlagi shem, odobrenih v skladu s tem oddelkom, ki je bila povrnjena pred odobritvijo nove pomoči v skladu s tem oddelkom, se ne upošteva pri ugotavljanju, ali je zadevna zgornja meja presežena.

⁽⁴²⁾ Če je pomoč dodeljena v obliki jamstev na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 47(h).

⁽⁴³⁾ Če je pomoč dodeljena v obliki posojil na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 50(g).

⁽⁴⁴⁾ Uredba Komisije (EU) št. 717/2014 z dne 27. junija 2014 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v sektorju ribištva in akvakulture (UL L 90, 28.6.2014, str. 45).

43. Kadar je podjetje dejavno v več sektorjih, za katere veljajo različni najvišji zneski v skladu s točkama 41 **Error! No bookmark name given.**(a) in 42 **Error! No bookmark name given.**(a), mora zadevna država članica na ustrezen način, na primer z ločevanjem računov, zagotoviti, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja in da ni presežen najvišji skupni znesek 400 000 EUR na podjetje. Če je podjetje dejavno v sektorjih iz točke 42 **Error! No bookmark name given.**(a), najvišji skupni znesek ne bi smel preseči 35 000 EUR na podjetje.
44. pomoč, dodeljena v obliki vračljivih predplačil, jamstev, posojil ali drugih vračljivih instrumentov, se lahko pretvori v druge oblike pomoči, kot so nepovratna sredstva, če se pretvorba izvede najpozneje do 30. junija 2023 in če so izpolnjeni pogoji iz tega oddelka;

2.2. Likvidnostna podpora v obliki jamstev

45. Da se podjetjem, ki jih je prizadela trenutna kriza, zagotovi dostop do likvidnosti, so lahko v trenutnih okoliščinah državna jamstva za posojila za omejeno obdobje in omejen znesek posojila primerna, potrebna in ciljno usmerjena rešitev.
46. Za isto osnovno glavnico posojila se jamstva, odobrena v skladu s tem oddelkom, ne kumulirajo s pomočjo, dodeljeno v skladu z oddelkom 2.3 tega sporočila, in obratno oziroma s pomočjo, dodeljeno v skladu z oddelkom 3.2 ali 3.3 začasnega okvira ob izbruhu COVID-19. Jamstva, odobrena v skladu s tem oddelkom, se lahko kumulirajo za različna posojila, če skupni znesek posojila na upravičenca ne presega zgornjih meja iz točke 47(e) tega sporočila. Upravičenec lahko vzporedno koristi več ukrepov iz tega oddelka, če skupni znesek posojil na upravičenca ne presega zgornjih meja iz točke 47(e).
47. Komisija bo štela, da je taka državna pomoč v obliki državnih jamstev združljiva z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, pod pogoji:
- Državna jamstva se zagotovijo za nova posamezna posojila podjetjem;
 - jamstvene premije so za posamezna posojila določene na najnižji možni ravni, ki se postopoma povečuje z dolžino trajanja zajamčenega posojila, kakor je določeno v naslednji preglednici:

Vrsta prejelnika	Za 1. leto	Za 2. in 3. leto	Za 4., 5. in 6. leto
MSP	25 bazičnih točk	50 bazičnih točk	100 bazičnih točk
Velika podjetja	50 bazičnih točk	100 bazičnih točk	200 bazičnih točk

- alternativno lahko države članice prijavijo sheme, pri katerih je podlaga zgornja preglednica, vendar se lahko trajanje jamstva, jamstvene premije in kritje jamstva prilagodijo za vsako zadevno glavnico posameznega posojila (tako se na primer nižje kritje jamstva lahko izravna z daljšim trajanjem ali omogoča nižje jamstvene premije); pavšalna premija se lahko uporablja za celotno trajanje jamstva, če je višja od najnižjih premij za prvo leto iz zgornje preglednice za vsako vrsto upravičenca, prilagojenih glede na trajanje jamstva in kritje jamstva v skladu s tem odstavkom;
- jamstvo se odobri najpozneje do 31. decembra 2022;
- skupni znesek posojil na upravičenca, ki se mu jamstvo odobri v skladu s tem oddelkom, ne presega:
 - 15 % povprečnega skupnega letnega prometa upravičenca v zadnjih treh zaključenih obračunskih obdobjih ali
 - 50 % stroškov energije v 12 mesecih pred mesecem vložitve vloge za pomoč;

- (iii) z ustrežno utemeljitvijo, ki jih morajo države članice predložiti Komisiji v oceno (na primer v zvezi z izzivi, s katerimi se sooča upravičenec med sedanjo krizo) ⁽⁴⁵⁾ se lahko znesek posojila poveča za kritje likvidnostnih potreb od odobritve v prihodnjih 12 mesecih za MSP ⁽⁴⁶⁾ in v prihodnjih 6 mesecih za velika podjetja. Likvidnostnih potreb, ki so bile že pokrite z ukrepi pomoči na podlagi začasnega okvira ob izbruhu COVID-19, ni mogoče kriti z ukrepi, sprejetimi na podlagi tega sporočila. Likvidnostne potrebe je treba določiti na podlagi samopotrditve upravičenca ⁽⁴⁷⁾;
- f. trajanje jamstva je omejeno na največ šest let, razen če se prilagodi v skladu s točko 47(c, in jamstvo ne presega:
- (i) 90 % glavnice posojila, kadar kreditna institucija in država utrpita sorazmerne izgube pod enakimi pogoji ali
 - (ii) 35 % glavnice posojila, kadar se izgube najprej pripišejo državi in šele nato kreditni instituciji (tj. jamstvo za prvo izgubo) in
 - (iii) v obeh navedenih primerih velja, da se mora v primeru postopnega zmanjševanja obsega posojila, na primer zaradi začetka povračila posojila, sorazmerno zmanjševati tudi zajamčeni znesek;
- g. jamstvo se nanaša na posojila za naložbe in/ali posojila za obratni kapital;
- h. jamstva se lahko zagotovijo neposredno končnim upravičencem ali pa kreditnim institucijam in drugim finančnim institucijam kot finančnim posrednikom. Kreditne institucije ali druge finančne institucije bi morale prednosti, ki jih pridobijo z državnim jamstvom, v največji možni meri prenesti na končne upravičence. Finančni posrednik mora biti sposoben dokazati, da upravlja mehanizem, ki zagotavlja prenos prednosti v največji možni meri na končne upravičence v obliki večje količine financiranja, portfeljev s povečanim tveganjem, nižjih zahtev glede zavarovanja s premoženjem, nižjih jamstvenih premij ali nižjih obrestnih mer, kot če teh javnih jamstev ne bi bilo.

2.3. Likvidnostna podpora v obliki subvencioniranih posojil

48. Da se podjetjem, ki jih je prizadela trenutna kriza, zagotovi dostop do likvidnosti, so lahko v trenutnih okoliščinah subvencionirane obrestne mere za omejeno obdobje in omejen znesek posojila primerna, potrebna in ciljno usmerjena rešitev.
49. Za isto osnovno glavnico posojila se jamstva, odobrena v skladu s tem oddelkom, ne kumulirajo s pomočjo, odobreno v skladu z oddelkom 2.2 tega sporočila in obratno. Posojila in jamstva, odobrena v skladu tem sporočilom, se lahko kumulirajo za različna posojila, če skupni znesek posojil na upravičenca ne presega zgornjih meja iz točke 47(d) in točke 50(e). Upravičenec lahko vzporedno koristi več subvencioniranih posojil iz tega oddelka, če skupni znesek posojil na upravičenca ne presega zgornjih meja iz točke 50(e).
50. Komisija bo štela, da je državna pomoč v obliki subvencioniranih posojil v odziv na trenutno krizo združljiva z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
- a. posojila se ne odobrijo kreditnim institucijam ali drugim finančnim institucijam;
 - b. posojila se lahko odobrijo po znižanih obrestnih merah, ki so vsaj enake izhodiščni obrestni meri (1-letna obrestna mera IBOR ali ekvivalent, kot ga je objavila Komisija ⁽⁴⁸⁾), veljavni 1. februarja 2022 ali v trenutku priglavitve, plus marže za kreditno tveganje, določene v preglednici spodaj:

⁽⁴⁵⁾ Ustrezna utemeljitev bi se lahko nanašala na upravičence, dejavne v sektorjih, ki so jih še zlasti prizadeli neposredni ali posredni učinki agresije, vključno s sankcijami, ki so jih naložili EU in njeni mednarodni partnerji, ter sprejetimi protiukrepi, na primer s strani Rusije. Ti učinki lahko vključujejo motnje v dobavnih verigah ali neporavnana plačila iz Rusije ali Ukrajine, povečano tveganje kibernetičnih napadov ali naraščajoče cene določenih proizvodnih vložkov ali surovin, ki jih je prizadela trenutna kriza.

⁽⁴⁶⁾ Kot je določeno v Prilogi I k uredbi o splošnih skupinskih izjemah.

⁽⁴⁷⁾ Likvidnostni načrt lahko vključuje tako obratni kapital kot stroške naložb.

⁽⁴⁸⁾ Izhodiščne obrestne mere, izračunane v skladu s Sporočilom Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj (UL C 14, 19.1.2008, str. 6) in objavljene na spletišču GD za konkurenco: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

Vrsta prejemnika	Marža za kreditno tveganje za 1. leto	Marža za kreditno tveganje za 2. in 3. leto	Marža za kreditno tveganje za 4., 5. in 6. leto
MSP	25 bazičnih točk ⁽¹⁾	50 bazičnih točk ⁽¹⁾	100 bazičnih točk
Velika podjetja	50 bazičnih točk	100 bazičnih točk	200 bazičnih točk

⁽¹⁾ Najnižja celotna obrestna mera (izhodiščna obrestna mera plus marža za kreditno tveganje) bi morala znašati vsaj 10 bazičnih točk na leto.

- c. alternativno lahko države članice prijavijo sheme, pri katerih je podlaga zgornja preglednica, vendar se lahko zapadlost posojila in stopnje marž za kreditno tveganje prilagodijo, na primer, za celoten čas trajanja posojila se lahko uporablja pavšalna marža za kreditno tveganje, če je višja od najnižje marže za kreditno tveganje za prvo leto za vsako vrsto upravičenca, kot se prilagodi v skladu z zapadlostjo posojila na podlagi tega odstavka ⁽⁴⁹⁾;
- d. posojilne pogodbe so podpisane najpozneje do 31. decembra 2022 in so omejene na največ šest let, razen če se prilagodijo v skladu s točko 50(c);
- e. skupni znesek posojila na upravičenca ne presega:
- (i) 15 % povprečnega skupnega letnega prometa upravičenca v zadnjih treh zaključenih obračunskih obdobjih ali
 - (ii) 50 % stroškov energije v 12 mesecih pred mesecem vložitve vloge za pomoč;
 - (iii) z ustrezno utemeljitvijo države članice Komisiji (na primer v zvezi z izzivi, s katerimi se sooča upravičenec med sedanjo krizo) ⁽⁵⁰⁾ se lahko znesek posojila poveča za kritje likvidnostnih potreb od odobritve v prihodnjih 12 mesecih za MSP ⁽⁵¹⁾ in v prihodnjih 6 mesecih za velika podjetja. Likvidnostnih potreb, ki so bile že pokrite z ukrepi pomoči na podlagi začasnega okvira ob izbruhu COVID-19, ni mogoče kriti z ukrepi, sprejetimi na podlagi tega sporočila. Likvidnostne potrebe je treba določiti na podlagi samopodreditve upravičenca ⁽⁵²⁾;
- f. posojila so lahko posojila za naložbe in/ali posojila za obratni kapital;
- g. posojila se lahko zagotovijo neposredno končnim upravičencem ali prek kreditnih institucij in drugih finančnih institucij kot finančnih posrednikov. V takem primeru bi morale kreditne institucije ali druge finančne institucije prednosti, ki jih pridobijo s subvencioniranimi obrestnimi merami za posojila, v največji možni meri prenesti na končne upravičence. Finančni posrednik mora biti sposoben dokazati, da upravlja mehanizem, ki zagotavlja prenos prednosti v največji možni meri na končne upravičence, ne da bi bila odobritev subvencioniranih posojil iz tega oddelka pogojena z refinanciranjem obstoječih posojil.

2.4. Pomoč za dodatne stroške zaradi izjemno visokih povišanj cen zemeljskega plina in električne energije

51. Poleg obstoječih možnosti, ki temeljijo na členu 107(3)(c) PDEU, in zgoraj navedenih možnosti bi lahko začasna podpora ublažila izjemno visoka zvišanja cen zemeljskega plina in električne energije, ki jih podjetja kratkoročno morda ne bodo mogla prenesti na odjemalce ali se jim prilagoditi. To bi lahko ublažilo posledice, ki nastajajo za podjetja, in podjetjem pomagalo pri obvladovanju izrazitih povišanj stroškov, ki so posledica trenutne krize, in tako zmanjšalo inflacijski pritisk zaradi zvišanja cen energije. Dodatna podpora je lahko upravičena, da se omogoči nadaljevanje dejavnosti energetske intenzivnih podjetij.
52. Komisija bo štela, da je taka državna pomoč združljiva z notranjim trgom na podlagi člena 107(3)(b) PDEU, če bodo izpolnjeni naslednji pogoji:
- a. pomoč se dodeli najpozneje 31. decembra 2022;

⁽⁴⁹⁾ Najnižja celotna obrestna mera (izhodiščna obrestna mera plus marža za kreditno tveganje) bi morala znašati vsaj 10 bazičnih točk na leto.

⁽⁵⁰⁾ Ustrezna utemeljitev bi se lahko nanašala na upravičence, dejavne v sektorjih, ki so jih še zlasti prizadeli neposredni ali posredni učinki ruske agresije, vključno z omejevalnimi gospodarskimi ukrepi, ki so jih sprejeli EU in njeni mednarodni partnerji, ter protiukrepi, ki jih je sprejela Rusija. Ti učinki lahko vključujejo motnje v dobavnih verigah ali neporavnana plačila iz Rusije ali Ukrajine, povečano tveganje kibernetičnih napadov ali naraščajoče cene določenih proizvodnih vložkov ali surovin, ki jih je prizadela trenutna kriza.

⁽⁵¹⁾ Kot je določeno v Prilogi I k uredbi o splošnih skupinskih izjemah.

⁽⁵²⁾ Likvidnostni načrt lahko vključuje tako obratni kapital kot stroške naložb.

- b. Pomoč se lahko odobri v obliki neposrednih nepovratnih sredstev, davčnih ⁽⁵³⁾ in plačilnih ugodnosti ali v drugih oblikah, kot so vračljiva predplačila, jamstva ⁽⁵⁴⁾, posojila ⁽⁵⁵⁾ in lastniški kapital, če skupna nominalna vrednost takih ukrepov ne preseže veljavne intenzivnosti pomoči in zgornjih meja. Vsi uporabljeni zneski morajo biti bruto zneski, tj. zneski pred odbitkom davkov ali drugih dajatev;
- c. pomoč, dodeljena v obliki vračljivih predplačil, jamstev, posojil ali drugih vračljivih instrumentov, se lahko pretvori v druge oblike pomoči, kot so nepovratna sredstva, če se pretvorba izvede najpozneje do 30. junija 2023 in če so izpolnjeni pogoji iz tega oddelka;
- d. pomoč se dodeli na podlagi sheme pomoči s predvidenim proračunom. Države članice lahko omejijo pomoč na naložbe v podporo določenim gospodarskim sektorjem, ki so posebej pomembni za gospodarstvo ali varnost in odpornost notranjega trga. Vendar morajo biti take omejitve zasnovane široko in ne smejo privedi do umetnega omejevanja morebitnih upravičencev;
- e. upravičeni stroški v okviru tega ukrepa so izračunani na podlagi povečanja stroškov zemeljskega plina in električne energije, povezanega z rusko agresijo proti Ukrajini. Upravičeni strošek je zmnožek števila enot zemeljskega plina in električne energije, ki jih je podjetje nabavilo pri zunanjih dobaviteljih kot končni odjemalec ⁽⁵⁶⁾ v obdobju od 1. februarja 2022 in najpozneje do 31. decembra 2022 (v nadaljnjem besedilu: upravičeno obdobje), in določenega povečanja cene, ki jo podjetje plača na porabljeno enoto (izmerjeno na primer v EUR/MWh). To povečanje cene se izračuna kot razlika med ceno na enoto, ki jo je podjetje plačalo v danem mesecu v upravičenem obdobju, in dvakratnikom (200 %) cene na enoto, ki jo je podjetje plačalo v povprečju za referenčno obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021 ⁽⁵⁷⁾;
- f. skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 30 % upravičenih stroškov do največ 2 milijona EUR;
- g. organ, ki odobri pomoč, lahko podjetju izplača predplačilo, če je pomoč dodeljena pred nastankom upravičenih stroškov. Pri tem se lahko organ, ki odobri pomoč, opira na ocene upravičenih stroškov, če se upoštevajo zgornje meje pomoči iz točke 52(f). Organ, ki odobri pomoč, mora naknadno preveriti ustrezne zgornje meje na podlagi dejanskih nastalih stroškov in najpozneje šest mesecev po koncu upravičenega obdobja vrniti vsa plačila pomoči, ki presegajo navedene zgornje meje;
- h. Pomoč, dodeljena na podlagi te točke 52, se lahko kumulira s pomočjo, dodeljeno na podlagi oddelka 2.1, če se ne preseže skupni znesek 2 milijonov EUR.
53. V nekaterih primerih bo morda potrebna dodatna pomoč, da se zagotovi nadaljevanje gospodarske dejavnosti. Zato lahko države članice dodelijo pomoč, ki presega izračunane vrednosti iz točke 52(e) in (f), kadar so poleg pogojev iz točk 52(a) do (d) in (g) izpolnjeni naslednji pogoji:
- a. podjetje je upravičeno do pomoči, če gre za „energetsko intenzivno podjetje“ v smislu prvega dela člena 17(1)(a) direktive o obdavčitvi energije ⁽⁵⁸⁾, to pomeni, kadar nabave energentov (vključno z energenti, ki niso zemeljski plin in električna energija) znašajo najmanj 3,0 % proizvodne vrednosti ⁽⁵⁹⁾;
- b. Podjetje je upravičeno, če ima izgubo iz poslovanja ⁽⁶⁰⁾, pri čemer mora povečanje upravičenih stroškov, kot so opredeljeni v točki 52(e), znašati vsaj 50 % izgube iz poslovanja v upravičenem obdobju, kot je opredeljeno v točki 52(e);
- c. skupna pomoč ne presega 50 % upravičenih stroškov in znaša največ 80 % izgub iz poslovanja podjetja;

⁽⁵³⁾ Če se pomoč odobri v obliki davčne ugodnosti, mora obveznost za davek, v zvezi s katero se odobri ta ugodnost, nastati najpozneje 31. decembra 2022.

⁽⁵⁴⁾ Če je pomoč dodeljena v obliki jamstev na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 47(h).

⁽⁵⁵⁾ Če je pomoč dodeljena v obliki posojil na podlagi tega oddelka, se uporabljajo dodatni pogoji iz točke 50(g).

⁽⁵⁶⁾ Kot podjetje dokazuje npr. na podlagi ustreznega računa. Štela bo samo končna potrošnja, prodaja in lastna proizvodnja pa sta izključeni.

⁽⁵⁷⁾ $p(t) - p(\text{ref}) * 2 * q(t)$, pri čemer p označuje ceno na enoto, q porabljeno količino, ref referenčno obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2021 in t dani mesec v obdobju od 1. februarja do 31. decembra 2022.

⁽⁵⁸⁾ Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL L 283, 31.10.2003, str. 51).

⁽⁵⁹⁾ Na podlagi računovodskih poročil za koledarsko leto 2021 ali najnovejših razpoložljivih letnih izkazov.

⁽⁶⁰⁾ Šteje se, da ima podjetje izgubo iz poslovanja, kadar je EBIDTA (dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo, brez enkratnih oslabitev) za upravičeno obdobje negativen.

- d. skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 25 milijonov EUR;
- e. za energetske intenzivna podjetja, dejavna v sektorju ali podsektorju, navedenem v Prilogi I, se lahko skupna pomoč poveča na največ 70 % upravičenih stroškov, povezanih s proizvodnjo proizvodov v sektorjih ali podsektorjih, navedenih v Prilogi I, in lahko znaša največ 80 % izgub iz poslovanja teh dejavnosti. Skupna pomoč na podjetje v nobenem trenutku ne presega 50 milijonov EUR na podjetje, pri čemer dejavnosti, ki niso navedene v Prilogi I, ne morejo prejeti več kot 25 milijonov EUR. Kadar je podjetje dejavno v več sektorjih, za katere veljajo različni najvišji zneski v skladu s to točko 53, zadevna država članica na ustrezen način, na primer z ločevanjem računov, zagotovi, da se za vsako od teh dejavnosti spoštuje ustrezna zgornja meja in da ni presežen najvišji skupni znesek 50 milijonov EUR na podjetje;
- f. pomoč iz te točke 53 se lahko kumulira s pomočjo iz oddelka 2.1, če zgornje meje, določene v točkah 53(d) ali 53(e), odvisno od tega, kaj se uporablja, niso presežene.

3. SPREMLJANJE IN POROČANJE

- 54. Države članice morajo relevantne informacije o vsaki posamezni pomoči, ki presega 100 000 EUR ⁽⁶¹⁾ in se odobri na podlagi tega sporočila oziroma ki presega 10 000 EUR ⁽⁶²⁾ v primarnem kmetijskem in ribiškem sektorju, objaviti na izčrpnem spletišču o državni pomoči ali v okviru orodja IT Komisije ⁽⁶³⁾ v 12 mesecih od odobritve pomoči.
- 55. Države članice morajo Komisiji predložiti letna poročila ⁽⁶⁴⁾.
- 56. Države članice morajo zagotoviti, da se vodijo podrobne evidence o dodelitvah pomoči, predvidenih v tem sporočilu. Te evidence, ki morajo vsebovati vse potrebne informacije za ugotavljanje, ali so izpolnjeni zahtevani pogoji, je treba hraniti 10 let od dodelitve pomoči in jih na zahtevo dati na voljo Komisiji.
- 57. Komisija lahko zahteva dodatne informacije v zvezi z dodeljeno pomočjo, zlasti da bi preverila, ali so bili spoštovani pogoji iz odločitve Komisije o odobritvi ukrepa pomoči.
- 58. Komisija lahko za spremljanje izvajanja tega sporočila od držav članic zahteva, da predložijo zbirne informacije o uporabi ukrepov državne pomoči za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu zaradi trenutne krize in z njo povezanih omejevalnih ukrepov.

4. KONČNE DOLOČBE

- 59. Komisija to sporočilo uporablja od 1. februarja 2022 ob upoštevanju gospodarskih učinkov ruske agresije proti Ukrajini in sankcij v zvezi s tem. To sporočilo je upravičeno zaradi trenutnih izjemnih okoliščin in se ne bo uporabljalo po v njem določenih datumih.
- 60. Komisija bo vse oddelke tega sporočila pregledala pred 31. decembrom 2022 z ozirom na pomembne pomisleke glede konkurence ali gospodarstva ter ob upoštevanju razvoja mednarodnih dogodkov. Kjer je koristno, lahko Komisija zagotovi tudi dodatna pojasnila o svojem pristopu do posameznih vprašanj.

⁽⁶¹⁾ To so informacije, ki se zahtevajo v Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 in Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 702/2014. Za vračljiva predplačila, jamstva, posojila, podrejeni dolg in druge oblike se navede nominalna vrednost osnovnega instrumenta na upravičenca. Za davčne in plačilne ugodnosti se lahko znesek posamezne pomoči navede v razponih.

⁽⁶²⁾ To so informacije, ki se zahtevajo v Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 702/2014 in Prilogi III k Uredbi Komisije (EU) št. 1388/2014 z dne 16. decembra 2014. Za vračljiva predplačila, jamstva, posojila, podrejeni dolg in druge oblike se navede nominalna vrednost osnovnega instrumenta na upravičenca. Za davčne in plačilne ugodnosti se lahko znesek posamezne pomoči navede v razponih.

⁽⁶³⁾ Javni iskalnik po podatkovni zbirki državne pomoči Preglednost omogoča dostop do podatkov o posameznih državnih pomočeh, ki so jih države članice zagotovile v skladu z evropskimi zahtevami glede preglednosti državnih pomoči, in je na voljo na <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sl>.

⁽⁶⁴⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

61. Komisija po jasni in popolni prigrasitvi ukrepov, zajetih v tem sporočilu, v tesnem sodelovanju z zadevnimi državami članicami zagotovi hitro oceno ukrepov. Države članice naj Komisijo obvestijo o svoji nameri ter čim hitreje in čim bolj popolno prigrasijo načrte za uvedbo takih ukrepov. Komisija bo državam članicam zagotovila navodila in pomoč v tem procesu.
-

PRILOGA

Posebej prizadeti sektorji in podsektorji

	Oznaka NACE	Opis
1.	14.11	Proizvodnja usnjenih oblačil
2.	24.42	Proizvodnja aluminija
3.	20.13	Proizvodnja drugih anorganskih osnovnih kemikalij
4.	24.43	Proizvodnja svinca, cinka in kositra
5.	17.11	Proizvodnja vlaknin
6.	07.29	Pridobivanje rud drugih neželeznih kovin
7.	17.12	Proizvodnja papirja in kartona
8.	24.10	Proizvodnja surovega železa, jekla in ferozlitin
9.	20.17	Proizvodnja sintetičnega kavčuka v primarni obliki
10.	24.51	Litje železa
11.	20.60	Proizvodnja umetnih vlaken
12.	19.20	Proizvodnja naftnih derivatov
13.	24.44	Proizvodnja bakra
14.	20.16	Proizvodnja plastičnih mas v primarni obliki
15.	13.10	Priprava in predenje tekstilnih vlaken
16.	24.45	Proizvodnja drugih neželeznih kovin
17.	23.31	Proizvodnja keramičnih ploščic in oblog
18.	13.95	Proizvodnja netkanih tekstilij in izdelkov iz njih, razen oblačil
19.	23.14	Proizvodnja steklenih vlaken
20.	20.15	Proizvodnja gnojil in dušikovih spojin
21.	16.21	Proizvodnja furnirja in plošč na osnovi lesa
22.	23.11	Proizvodnja ravnega stekla
23.	23.13	Proizvodnja votlega stekla
24.		Naslednji podsektorji znotraj sektorja tehničnih plinov (20.11):
	20.11.11.50 20.11.12.90	Vodik Anorganske kisikove spojine nekovin
25.		Naslednji podsektorji znotraj sektorja proizvodnje drugih organskih osnovnih kemikalij (20.14):
	20.14.12.13 20.14.12.23 20.14.12.25 20.14.12.43 20.14.12.45 20.14.12.47 20.14.12.50 20.14.12.60 20.14.12.70 20.14.12.90 20.14.23.10 20.14.63.33	Cikloheksan Benzen Toluen o-ksilen p-ksilen m-ksilen in mešani ksilenovi izomeri Stiren Etilbenzen Kumen Drugi ciklični ogljikovodiki Etilenglikol (etandiol) 2,2-oksidietanol (dietilenglikol; digol)

	20.14.63.73 20.14.73.20 20.14.73.40	Etilenoksid (oksiran) Benzol (benzen), toluol (toluen) in ksilol (ksileni) Naftalin in druge mešanice aromatskih ogljikovodikov (razen benzola, toluola, ksilola)
26.		Naslednji podsektor znotraj sektorja proizvodnje drugih nekovinskih mineralnih izdelkov (23.99):
	23.99.19.10	Žlindrina volna, volna iz kamna in podobne mineralne volne in njihove mešanice, v razsutem stanju, listih, ploščah ali zvitkih